

25. januar 2011
13. august 2010

UPA 2011/16
UKA 2010/33

Inatsisartut Suleriaasianni § 32 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Inatsisartut aalajangiinissaannut siunnersuut, nunatta karsiata kukkunersiui nermut ataatsimiititaani allattut suliat Nuna tamakkerlugu Kukkunersiuisoqarfimmit Nunap Kukkunersiuisuanit pisortaqtumit taarserneqassasut, soorlu Naalagaaffeqatigiinnermi allani taamaattoqartoqartoq, tassa Savalimmiuni Nuna tamakkerlugu Kukkunersiuisoqarpoq Danmarkimilu Naalagaaffik Kukkunersiuisoqarluni. Ilangullugu siunnersuutigineqarpoq, Inatsisartut Kukkunersiui nermut Ataatsimiititaani ilaasortat siunissami qinersivik pineqartoq tamaat atuuttussanngorlugit qinerneqartassasut, ataatsimiititaliarlu taaguuserneqassasoq "Inatsisartut Kukkunersiuisui".

(Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum, Demokraatit)

Tungavilersuut:

Demokraatit taamaalillutik siunnersuutigaaq, Inatsisartut ataanni Inatsisartut allatseqarfiatut Inatsisartullu Ombudsmandeqarfiattulli Nuna Tamakkerlugu Kukkunersiuisoqarfeqalissasoq politikikkut aqutaanngitsumik, taakkulu ingerlatsisarfigissavaat Inatsisartut tikkuugaat Nunap Inatsisartut Kukkunersiuisui tallimaasut. Periuseq taanna Savalimmiuni, Danmarkimi nunanilu avannarlerni allani atugaareerpoq. Nunani taakkunani ilungersuullugu tiguneqartarpoq qinikkat nakkutilliisoqarfianniit isornartorsiuisoqaraangat. Tamanna peqataasussaavoq politikikkut ilusiligaanerup innarligaannginnissaanut, tamannalu folketingimi politikikkut ilusiligaanermut ataqqinninnermut paarseqataavoq.

Demokraatit siunnersuutigaaq siunnersuut imaalillugu piviusunngortinneqassasoq:

1. Inatsisartut Kukkunersiui nermut Ataatsimiititaat toqqarneqassapput Nunap Tamarmi Kukkunersiuisuisut Inatsisartullu qinigaaffiat tamakkerlugu atuutissallutik.
2. Inatsisartut Allatseqarfiattut Inatsisartullu Ombudsmandeqarfiattut Inatsisartut ataanni kukkunersiuisoqarfik pilersinneqassaaq.
3. Nuna tamakkerlugu kukkunersiuisoq atorfinitsinneqassaaq, taannalu Inatsisartut Kukkunersiuisuinut allattuujutigissaaq. Nuna tamakkerlugu kukkunersiuisoq naalagaaffiup akuerisaanik kukkunersiuisutut ilianniarsimasuussaaq.
4. Nuna tamakkerlugu kukkunersiuisoq suliami ingerlannissaanut aningaasaliissutaasunik atugassaqartinneqassaaq. Aningaasaliissutit taakku ilaatiguut ima aningaasalersorneqassapput:
 - aningaasaliissutit ullumikkutut Nunap Karsiata kukkunersiorneqartarneranut Naalakkersuisut avataanit kukkunersiuititsisarnerattut akilerneqassapput,
 - aningaasaliissutit Nunap Karsiata ataani suliffeqarfiit naatsorsuutaasa kukkunersiorneqartarneranni atorneqassapput.

- aningaasaliissutit ullumikkut Inatsisartut Allatseqarfiata Kukkunersuisnermi Ataatsimiititami allaffissornikkut ikiuuttarnerannut atorneqartut atorneqassapput
- aningaasaliissutit ullumikkut ukiumoortumik Inatsisartut Allatseqarfianiit ingerlatsisoqarfiit kukkunersuisoqarnerinut misissuinerni immikkoortinneqartartut
- Maannakkumut Kukkunersuiunermut Ataatsimiititap angalanernut, nerisaqarnermut ullormusianullu aningaasaliissutigineqartartut.

Demokraatit isumaqarput pingaaruteqarluinnartuusoq Kalaallit Nunaanni politikikkut aaqquissuussimassasugut, innuttaasut politikikkut ilusiligaanermut ataqqinnissuseqassappata, ataqqinninnerullu taassuma kingunerisussaavaa innuttaasut takunnissinnaanissaat, politikikkut suliaqartut naatsorsuutitigut ingerlatsisnertik akisussaassuseqarfigerusukkitsik.

Siusinnerusukkut suliaqartareerpugut, tassa naalackersuisunut ilaasortat inatsisit ilaatigut arlaqartut unioqqutissimasaraangatigik, tamakkunuunulu kinguneqartitsinngitsoortoqartarluni. Tamatumunnga pissutaasut ilagaat, Kukkunersuiunermut Ataatsimiititaq politikkimut attuumassuteqanngitsuunngimmat taamalu politikikkut anguniagaqarnermut sakkugineqalartarluni. Tamanna politikikkut ilusiligaanermut innuttaasunulluunniit pitsaasuunngilaq.

Nunani Avannarlerni allani qinerneqarsimavoq nuna tamakkerlugu "Kukkunersuiunermut Ataatsimiititaat" inatsiliortuniit eqqartuussisuusunillu immikkoortillugu. Taamaalluni Danmarkimi Naalagaaffiup Kukkunersuisui Folketingimiit ukiuni sisamani atasussatut qinerneqartarput, Sverigimi Riksdagip kukkunersuisui qinerneqartarput Riksdagip qinigaaffiani Riksdagimut ilaasortanit qinerneqartarlutik, Norgemi Stortingip Riksrevisorerit tallimat qinertarpei, taakkulu tassaasarput ukiuni kingullerni sisamani politikkeritut sulereersimasut.

Kukkunersuiunermut ilaasortat qinigaaffimmi tamakkiisumi Nunap Kukkunersuisuisut qinertaliissagutsigik qulakkeertussaavarput, Ataatsimiititap ilaasortai Inatsisartut "isummeriataartarnerat" apeqqutaatinnagu isornartunut tappillutik Nunap Karsiata naatsorsuutai suliarisinnaanngussavaat misissuisitsisinnaallutik politikikkut malussariffiugaluartuni annilaangassutiginnagu, tullianik ukiumoortumik inuttalersuisoqalernerani "akiniaaffigineqarnissaq". Tassami Inatsisartut naqisimaneqanngitsumillu ingerlatsisoqarfiup soqutigisassarilluinnarpaa, Nunatta Karsiata aningaasaaterpassuisa aqunneqarnerisa pitsaalluinnartumik ingerlanneqarnissaat. Taamatuttaaq Inatsisartut oqartussaaqatigiinnerullu soqutigilluinnarpaat, arlaannulluunniit pituttugaanngitsumit misissuinerup nakkutilliinerullu ingerlanneqarnissaat, ilumut Naalackersuisut aningaasat inatsit atuuttut malillugit ingerlatsinissaat.

Demokraatit ilanngullugu Inatsisartut Siulittaasoqarfiannut kaammattuutigissavaat naliliiffigissagaat Nuna tamakkerlugu kukkunersuisoqarfeqalernissaq inuiaqatigiinnut kalaallinut naleqarumaarnersoq, qanorlu periarfissaqartiginersoq aningaasartuutissat maannamut "kukkunersuisarnermut aningaasaliissutissani" aallertoqarsinnaanersoq.

Taama oqaaseqarlutik Demokraatit neriutigaat siunnersuut akuersaarneqarumaartoq.